

Kvinnokartor i Sverige

Rapport från KONFERENS i UMEÅ 14-16 juni 2024

Anita Dahlberg (red.)
Marianne Kjellberg (sammanfattning, protokoll)
Sept 2024

Kvinnokartor inom nätverket finns eller är under arbete i sammanlagt 11 regioner. Totalt 25 orter är involverade. Om också stadsdelar som fått egna presentationer inräknas blir summan 28. Den första kvinnokartan kom 2009 (*Stockholms kvinnokarta*). Den senaste kom ur tryckpressarna just före vår Umeå-konferens juni 2024 (*Kvinnor i Vilhelmina kommun*). Efter att nätverket för *Kvinnokartor i Sverige* kom till i juni 2019 har 18 arbeten publicerats. I dagsläget arbetas nya kartor fram på åtminstone 6 -7 orter.

Sedan nätverket initierades i Stockholm i juni 2019 har tre konferenser genomförts:
2020 Sundsvall-Njurunda
2022 Göteborg
2024 Umeå.

Vid konferensen i Umeå deltog representanter för nästan hela nätverket. Konferensen blev en genomlysning av processen, från det arbetet med en kvinnokarta startar, över kunskapsinhämtning och produktionen, fram till vad som kan ske när en karta är klar, Så gott som samtliga deltagare hade anföranden och deras 12 PM presenteras nedan.

PROGRAM 14-16 juni 2024

Boende: Comfort Hotel Winn, Skolgatan 62. Tel 090 71 1100

Fredag 14 juni Lokal: Bokcafé Pilgatan

Efter installation på hotellet samlas vi på Bokcafé Pilgatan, Pilgatan 14, mindre än 10 minuters promenad från hotellet. Det går att ta buss, en hållplats från hotellet med avstigning på hållplats Församlingsgården.

17.30 - 21.00 (cirka)

Välkomnande med information om hotellet, mat och aktiviteter - och en del om Umeå.

En matbit efter ett tag.

Informationsrunda om vad vi gjort på varje ort och vilka planer vi har.

Kort sammanfattning innan vi bryter upp.

Lördag 15 juni Lokal: ABF Umeå

Lokalen ligger på Rådhusplanaden 16B bara några minuter från hotellet.

9.00 Kort genomgång av dagarna och de ev. förändringar i programmet som initierats kvällen innan.

9.15 Anita Dahlberg: **Kvinnokartor, kvinnohistoria, kulturhistoria.** Reflexioner utifrån olika kartarbeten i landet.

9.45 **Att börja arbeta fram en kvinnokarta**

Marianne Fors: **Hur kartarbetet tar form i Sandviken-Hofors-Ockelbo**

10.15 *Fruktpaus.*

10.30 Ann Sigfridsson: **Hur arbetena i Norsjö kommun m.fl. sätter igång**

11.00 Kerstin Thörn: **Att skriva om okända kvinnor som samhällsmedborgare och delaktiga i samhällsbyggandet. Exempel från tre fjällkommuner**

11.15 Viia Delvéus: **Kvinna i MittSkåne – ett annat sätt att starta**

11.45 Diskussion

12.00 *Lättare lunch på ABF*

12.45 *Visningar*

- 13.00 *Guidning på Kvinnohistoriskt Museum, Storgatan 46B*

- 14.00 *Metoo-monumentet på torget (se föregående sida), ett konstverk av Camilla Akraka, visas av Anita*

14.30 **Digitala kvinnokartor**

Tone Tingsgård: **Erfarenheter från kartarbetet i Uppsala**

Gunilla Nilsson Edner: **Problematisering av det digitala arbetet, exempel från Östersund**

Diskussion

15.15 *Eftermiddagsfika*

15.45 **Finansiering av kvinnokartor**

Ulrika Håden: **Samarbetsformer som ger finansiering och finansiering genom fonder**

Viia Delvéus: **Att leta och finna finansiering**

Diskussion

16.20 **Medel innan och när kartan är klar**

Ann Sigfridsson: **Hur har vi fått inkomster och hur har de använts?**

Förhandsbeställningar, försäljning, aktiviteter mm

Medverkan från många av deltagarna förväntas

17.00 *Promenad till Stationstunneln, Sara Lidmantunneln "Lev"*

Ann informerar om den och dess tillkomst **Programpunkten utgick**

18.00 *Vi drar oss tillbaka innan middagen*

20.15 *Festligare middag*

Söndag 16 juni Lokal: Bokcafé Pilgatan

9.00 Aktiviteter när en karta är klar

9.00 - 9.45 Mymmel Blomberg: **Att samarbeta med konstmuseum.** Exemplet Halmstad

9.45 - 10.10 Kerstin Åkare: **Kvinnliga musiker.** Uddevalla

Fruktpaus.

10.30 Gunilla Nilsson Edler: **Designcentrum.** Östersund

Diskussion och erfarenheter från alla som gjort kartor

11.00 Kartnätverket

- Anita inleder om de regler som antogs vid förra nätverksträffen

- DEAs styrelsebeslut om friexemplar

Diskussion

- Beslut om ev förändringar av regler för kartnätverket

Diskussion om hur vi kan använda kartnätverket i vårt kartarbete

Hur skulle det kunna utvecklas?

Nästa nätverksträff? Var och när?

11.30 Arbetet framöver

Gemensam diskussion:

Vilka glädjeämnen och vilka problem står vi inför?

Något särskilt som händer eller planeras?

Vad skulle vi önska för vår ort?

Vad kan vi hjälpas åt att lösa inom nätverket?

12.00 Sammanfattning av dagarna och avslutning

12.30 Paus och tid att plocka ihop

12.45 Lättare lunch på Bokcaféet

Under eftermiddagen program för den som reser senare

14.00 Besök på Bildmuseet, Östra Strandgatan 30B

15.15 ev 15.30 Visning av Kvarteret Riporna, Ann guidar

DELTAGARLISTA

Stockholm Anita Dahlberg anita.leif.dahlberg@gmail.com Tel 0708 377 268	Stockholm Siv Andersson sivander@hotmail.com Tel 070 281 1989
Stockholm Marianne Kjellberg marianne.kjellberg1@gmail.com Tel 070 797 1140	Uppsala Tone Tingsgård tone.tingsgard@telia.com Tel 070 530 4257
Skåne Viia Devéus femnet@live.se Tel 040 54 5555	Halmstad Mymmel Blomberg mymmel@telia.com Tel 070 656 1912
Göteborg Ingela Eek eeekingela@gmail.com Tel 070 422 5429	Uddevalla Kerstin Åkare akare.kerstin@gmail.com Tel 070 822 6125
Östersund	Gävleborg

Gunilla Nilsson Edler gunilla.ne@teia.com Tel 070 371 6104	Marianne Fors farmor.fors@gmail.com Tel 073 407 3887
Sundsvall Monica Persson monicabpersson@gmail.com Tel 0047-47 24 45 02	Njurunda Ulrika Hådén ulrhad@gmail.com Tel 070 569 4790
Härnösand Margareta Bergvall mbergvall@gmail.com Tel 076 766 3895	Umeå Ann Sigfridsson ann.sigfridsson@telia.com Tel 070 606 0829
Kerstin Thorn kerstin.thorn@umu.se Tel 072 721 2147	

NÄTVERKET FÖR KVINNOKARTOR I SVERIGE, DEA-föreningen, juni 2024.

Norrtullsgatan 45, 113 45 Stockholm

natverk@dea-kvinnomuseer.nu info@dea-kvinnomuseer.nu

Region Stockholm

Stockholm DEA-föreningen.

Kontakt: Anita Dahlberg, tel 070-837 72 68, anita.leif.dahlberg@gmail.com

Produktion: *Stockholms kvinnokarta* (2009);

Dahlberg Anita m.fl., *Fruar & Fröknar i Fruängen* (2017);

Dahlberg Anita, Duvander Christina, *NYA Stockholms kvinnokarta* (2018);

Dahlberg Anita m, fl., *NYA Stockholms kvinnokarta. Kompletteringar 2023*;

” - ” *Fruar & Fröknar i Fruängen. Andra omarbetade upplagan* (2023);

” - ” *Kära kärringar i Kärringstan . Sköna damer i Sköndal* (2024).

Region Uppsala

Uppsala Föreningen för kvinnors historia i Uppsala

Kontakt: Tone Tingsgård tel 070-530 42 57, tone.tingsgard@telia.com

Produktion: Digital karta www.uppsalakvinnohistoria.se,

länk Kvinnokarta – Google Mina Kartor (2023).

Region Skåne

Malmö

Kontakt: ej aktiv

Produktion: *Kvinnokarta Malmö, Guide till kvinnor som levt och verkat kring Möllevången* (2015).

Söderslätt mfl orter FemNet, Lokalt ResursCentrum för kvinnor, Malmö.

Kontakt: Viia Delvéus, tel 040-54 55 55, femnet@live.se

Produktion: *Kvinnor på Söderslätt* (2018);

Digital karta www.femnet.se, länk Kvinnor på Söderslätt (2018);

Kvinnor i Bara Härad. Dåtid och nutid (2020);
Digital karta www.femnet.se, länk *Kvinnor i Bara härad* (2020);
Kvinnor i MittSkåne. Pågående projekt.

Region Halland

Halmstad

Kontakt: Mymmel Blomberg, tel 0706-56 19 12, mymmel@telia.com

Produktion: Blomberg Mymmel – Sahlström Ingegerd, *Halmstads Kvinnokarta. Om kvinnor som levt och verkat i Halmstad* (2022).

Varberg

Kontakt: Eva Hjort, tel 0730-342 460, ececiliavbg@gmail.com

Produktion: Hjort Eva m.fl., *Feministisk kvinnokarta VARBERG* (2019).

Västra Götalandsregionen

Göteborg

Kontakt: Ingela Eek, tel 070-422 54 29, eekingela@gmail.com

Produktion: *Göteborg. En feministisk turistguide* (2015).

Arbete med starkt omarbetad karta pågår.

Lidköping

Kontakt: ej aktiv

Produktion: *Lidköping Kvinnokarta* (2015).

Uddevalla

Kontakt: Kerstin Åkare, tel 070-822 61 25, akare.kerstin@gmail.com

Produktion: Gillerstedt Jenny m.fl.: *Uddevalla Kvinnokarta. Uddevallakvinnor – först i leden* (2021).

Region Gävleborg

Sandviken

Kontakt: Marianne Fors, tel 073-407 38 87, farmor.fors@gmail.com

Produktion: Arbete med kvinnokarta pågår.

Region Västernorrland.

Sundsvall

Kontakt: Berit Klaesson, tf 070-607 08 00, helande@hotmail.com

Produktion: Björk Barbro m.fl.: *Sundsvalls Kvinnokarta* (2015);

" - " *Sundsvalls Kvinnokarta*. Ny utökad upplaga (2019).

Njurunda

Kontakt: Margareta Hultgren, tf 070-314 93 48, marga.hultgren@bahnhof.se

Produktion: *Njurunda kvinnokarta* (2020).

Härnösand

Kontakt: Margareta Bergvall, tf 076-766 38 95, mbergvall@gmail.com

Produktion: Arbete med kvinnokarta pågår.

Region Jämtland Härjedalen

Östersund Meja Förening för kvinnohistoria och genusforskning

Kontakt: Gunilla Nilsson Edler, tel 0703-71 61 04, gunilla.ne@telia.com

Produktion: Östersunds Kvinnokarta (2019).

Region Västerbotten

Umeå

Kontakt: Ann Sigfridsson, tel 070-606 08 29, ann.sigfridsson@telia.com

Produktion: Thörn Kerstin, *Kvinnor i Umeå – en historisk guide* (2022);

- " - *Kvinnor i Sorsele kommun – en historisk översikt* (2023);
- " - *Kvinnor i Storuman kommun – en historisk översikt* (2023);
- " - *Kvinnor i Vilhelmina kommun – en historisk översikt* (2024).

Ytterligare ej längre aktiva i nätverket

Region Gotland

Produktion: Hägg Elin, *Gotlands kvinnokarta. En guide till 50 platser* (2020).

Region Örebro

Nora

Produktion: *Historiska kvinnor i Nora* (2018).

Tretton PM

ANITA DAHLBERG

Kvinnokartor, kvinnohistoria, kulturhistoria. Reflexioner utifrån olika kartarbeten i landet

1. *TRE missar*: dålig upphandling; kunskapsbrist; bortträngning

2. *Kvinnokarta*

Kvinnors avtryck i det offentliga rummet: platser av kvinnohistoriskt intresse; konstverk med en kvinna eller kvinnligt motiv; konstverk av en kvinnlig konstnär

Frågor: Är de tre kategorierna relevanta?

Är det ngt annat ni vill presentera när vi skriver en kvinnokarta?

Vilka problem kan det medföra att ta med nu levande personer?

3. *Basdata i kvinnokartan*

Placera i tiden; placera socialt; egen verksamhet; vad gör att kvinnan förtjänar en plats i kartan?

Frågor: Hur relevanta är de fyra kraven?

Finns andra viktiga krav?

3. *Kartan som vandringskarta*

Korrelation med texten i skiften; rimlig, logisk vandring; testad; kartan lämplig vid vandring

Frågor: Hur väl har kvinnokartan fungerat som underlag för kvinnovandring?

- Vilka svårigheter har funnits? Vilka förändringar kan göras?

4. *Kartan som kulturhistoriskt, kvinnohistoriskt arbete*

Essäer --- personkatalog

Tre kvinnostadsdelarna i Söderort i Stockholm; Njurunda-kartan; Skåneproj., Kvinnokarta Söderslätt, Kvinnokarta Bara Socken; Västerbottenproj. Umeå, Sorsele, Storuman, Vilhelmina.

Frågor: Övervikt av nyligen bortgångna. Är det rimligt eller ngt att ifrågasätta?

Är det problemen att ta in dagsaktuella uppgifter och uppgifter av tillfällighetskaraktär? I så fall vilka?

Hur få fatt på uppgifter från historien om ursprungsbefolkningen och särskilt kvinnorna i den?

Hur hitta bortglömda kvinnoyrken?

Hur göra urval inom en yrkesgrupp? Hur förhålla sig till ev. kritik?

Muntliga berättelser.

Frågor: Hur få fram familjehistorier? Hur förhålla sig dem?

Hur kunna behandla de muntliga berättelserna och/eller familjetraditionerna kritiskt?

Hur förhålla sig till krav om plats i boken?

Obertå-kulturen

Frågor: Har ni stött på obertåkulturen? Hur har ni i så fall förhållit er till den?

5. *Direkta, grava, felaktigheter mm*

Tre exempel

Fråga: Hur minimera risken för direkta felaktigheter?

Klipp och klistra

Hur komma bort från klipp och klistra?

6. *Fördelar och särskilt intressant med kvinnokartor*

Lyfter fram glömd historia; Omvänt perspektiv; Omvärdering; Innovation;

Fråga: Hur kan det omvända perspektivet och omvärderingen i vårt historieberättande bli tydligare?

MARIANNE FORS

Hur kartarbetet tar form i Sandviken – Hofors – Ockelbo

Presentation av idén och erfarenheter av kartarbete och faktasökning.

Kafferep. Kartarbete Sthlm.

Sandvikens kommun, uppväxt.

Kul samla fakta, sammanställa etc.

Släktalbum, äv. hist. fakta: arkiv/nätet/böcker.

Pappas samlingar: sortera, systematisera.

Material: Var och hur söka?

Släktalbumet.

Pappas mtrl.

Nätet (allmänt > specifikt).

Hur dokumentera: Skapandet av dokument på datorn.

Ett dokument per ort. Fem rubriker.

Inbördes osorterat, hela textsjok nätet (läsa senare, jämföra källor).

Anteckningarna sväller > behov av struktur, samband.

Översikt, för hand (personerna, platserna, rubrikerna). Stort ark.

Börja markera samband.

Bearbetning av dokumenten.

Datadokumenten stora, behov av bearbetning.

Utskrifter. Fysiska dokument, papper bredvid varandra.

Strykningar, omplacering, förtydliganden, kommentarer, frågetecken.

Skapandet av version 2 av datadokumentet utifrån ändringarna

Kopiering dokument version 2. Version 1 kvar (säkerhet).

Forts. ny info + ändringar.

För mycket?

Vilka kvinnor mer utrymme?

Vilken info nämns i förbigående?

Strunta i Hofors och Ockelbo?

Nytt stort ark.

Inte plats ny info stora arket.

Omorganisera för tydligare samband (personer/platser/organisationer).

Annan ordning orter/rubriker. Fortsatt markering av samband.

Personer Hofors, Ockelbo även andra orter. Vara kvar eller tas bort?

Stjärna (= foto/bild), vissa inringade.

ANN SIGFRIDSSON

Hur starta ett arbete, Norsjö kommun mm

1 När intresse finns (t ex efter en föreläsning om kvinnor) att någon görs lokalt på ort/by.

T ex stadsdelen Ersmark, Umeå, byn Brännland (aktiv hembygdsförening)

- uppmuntra till att starta studiecirkel på orten
- erbjuda stöd, att sätta igång, tips och råd
- tänk enkelt, kanske bara ett enkelt tryck lokalt
- följa uppdateringen

2 Samhälle (Jörn) där mycket arbete görs för att öka engagemang på orten. Lokalt intresserade bygdeforskare. Uppmuntra till fördjupningar, som ovan råd och stöd, eventuellt samarbete.

Skellefteå, söka intresserade, för eget självständigt arbete (genom nätverk, ideell förening)

3 Norsjö kommun – ingen förankring. Kerstin kommer att prata mer kring detta. Lokalhistoriker, hembygdsförening, bibliotek mm. Söka upp engagerade personer på orten som sagespersoner. Själv hålla i urval och skrivande.

KERSTIN THÖRN

Att skriva om okända kvinnor som samhällsmedborgare och delaktiga i samhällsbyggandet

- Platsen, en vidsträckt kommun med många byar och en huvudort, är okänd
- Personerna är okända
- Läsa in sig på det material som finns om kommunen
- Att hitta nyckelpersoner som känner till sin kommun
- Få tips om personer att intervjua
- Med hjälp av släktforskning hitta efterlevande
- Fotoarkivens betydelse
- Bokens biografier och Kartor över kommunen och tätorten.

VIJA DELVÉUS

Att börja arbeta fram en kvinnokarta: Kvinna i Mittskåne – ett annat sätt att starta

(Kvinnokartor och böcker se förteckning vid register över nätverket)

Studiecirkelform, 3 – 4 deltagare. Samarbete med studieförbund, Skånes Hembygdsförbund, Malmö kommun, Burlövs kommun, Bara härads hembygdsförening, m fl.

Besök på olika bibliotek, genomgång av litteratur, studiebesök, museer, kontakter, intervjuer, media mm.

I huvudsak dåtida kvinnor, men även nutida. Även glimtar av dåtida kvinnohistoria + kvinnors livsbetingelser.

- Kvinnokarta på hemsidan
- ”Resor i kvinnospår”
- Böcker
- Föredrag
- Bokmässa
- Utställning

STONE TINGSGÅRD

Erfarenheter från kartarbetet i Uppsala. Digital kvinnokarta

Hur vi började.

Svårigheter med urvalet

Varför digitalt?

1. Hade kompetens i föreningen (Föreningen för kvinnors historia i Uppsala)
2. Förenklade urvalsprocessen
3. Spännande med annat medium
4. Och snart – alla möjligheter till olika promenader

Nackdelar

1. Inte så enkelt att gå med mobilen
2. Inte något för dom som inte har mobil

GUNILLA NILSSON EDLER

Digitala kvinnokartor: Problematisering av det digitala arbetet, exempel från Östersund

Förhistorien

Vi började 2014 med en arbetsgrupp som valde ut ett mindre antal kvinnor och gjorde en enkel pappersversion som presenterade 2015 och spreds genom vårt nätverk.

Sedan arbetade vi vidare med flera kvinnor och lät trycka en ordentligare karta som presenterades på Östersunds bibliotek den 8 mars 2019.

Den rönste större intresse och säljs fortfarande.

Därefter var det dags för den digitala varianten. Rent tekniskt så är det ju en helt annan produkt – inte innehållsmässigt – men väl tekniskt sett.

Kunskapen att göra detta fanns/finns inte i vår grupp – så vi köpte tjänsten.

Den presenterades på Östersunds bibliotek den 8 mars 2020. (Tre dagar senare, den 11 mars, utropas Covid-pandemin!)

Problematisering

– har jag svårt att formulera i skrift nu.

ULRIKA HÅDÉN,

Finansiering av kvinnokartor

Det viktigaste, har jag upptäckt, när sponsorer och fondmedel söks, är att ha en förening bakom sig. Med helst en positiv kassör som kan hjälpa till. I vårt fall var detta Njurunda Hembygdsförening.

Bra om det finns ett särskilt kontonummer, så inte pengarna blandas ihop med föreningens andra pengar. Det behövs alltså ett organisationsnummer oavsett om medel söks från ett företag, typ SCA, eller från en förening med mycket pengar eller ur en kunglig fond. Det blir genast mer tyngd i ansökan.

En ordentlig ansökan krävs. Där ska beskrivas hur boken är tänkt att se ut, hur många exemplar som ska tryckas, vilka som kommer att finansiera den. En budget är nödvändig att ta med, med tydliga kostnader och intäkter. Det går inte att slarva med.

I boken ska det framgå vilka som sponsrar boken - mycket viktigt. Att ha gjort tidigare arbeten på ett gediget sätt är en fördel. Ett tack i boken är nödvändigt.

Pengar kan sökas från banker, företagare, kungafonder, Längmanska fonden, hembygdsföreningar, LRF, Fredrika Bremer-sällskapet, studieförbund, blomsterfond, församlingar, kulturnämnder, med flera.

Jag hade vid ett födelsedagskalas en uppmaning till gratulanter att inte ge mig presenter utan istället skänka pengar till den kommande boken.

VIIA DELVÉUS,

Finansiering av kvinnokartor. Att leta och finna finansiering

De finansieringar jag kommer att ta upp utgår från mitt arbete inom Femnet i Skåne:

- Förstudie
Leader Söderslätt.

- Stimulansbidrag
För arbetet med boken och för vår studiecirkel, stimulansbidrag i tre omgångar från Hela Sverige ska leva, Skåne.

- För boken
Stiftelsen Längmanska kulturfonden (layout, tryckning);
Stiftelsen Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur (tryckning);
Kungl. Patriotiska Sällskapets Understödsfond, vetenskap och kultur (tryckning).

- För de olika kartorna
Samverkanspartners har varierat. Nämnas kan Skånes Hembygdsförbund, Malmö kommun, Burlövs kommun, Bara härads hembygdsförening.

- För hela projektet
Studieförbund;
Hela Sverige ska leva, Skåne.

ANN SIGFRIDSSON

Medel innan och när kartan är klar

Kontakt med ideella föreningen Västerbotten förr & nu.

Finansieringskällor

Bidrag från kommunen, DEA-föreningen, ABF.

Start 2022 sammanföll med Umeås 400-årsfirande.

Täckning för kostnaden, vilket lade grunden till fortsatta tryckningar.

Om kostnaderna

- tryckning (inkl. layout), omslaget, fotografier (kan bli ganska kostsamt), lagerhållning;
- korrekturläsning, egen eller inköpt, (här egen);
- utskick (porto mm);
- fakturering, egen eller inköpt;
- resor/övernattningar, både under materialinhämtning och vid lansering (om samarbetspartner saknas).

Om inkomster

- förhandsbeställningarna avgörande för ekonomin;
- försäljningsställen, som t ex museer, bokhandel, hemslöjd, turistinformation mm;
- egen försäljning, som t ex vid föreläsningar, guidningar.

När en karta blivit klar

När en karta väl blivit klar kommer de roliga arbetet att presentera den vid möten och att använda den vid vandringar. Den kan också inspirera till utställningar och leda vidare till andra projekt. Här några exempel.

MYMMEL BLOMBERG

Halmstad Kvinnokarta – samarbete med Kulturförvaltningen

Jag: Skribent, fotograf, lågstadielärare. Innan kartan gjort en ganska stor mängd böcker och skrifter. T ex Hallands Konstförening, Region Halland, Hemslöjdsföreningen mm
Ofta text, foto och layout.

Vad ledde fram till att jag ville göra en Kvinnokarta:

Deltog i en grupp av fem skribenter/journalister som för ett antal år sedan gav ut *Halländsk Kvinnokraft*.

Gjorde en skärmställning till Hallands Hembygdsförening - 100 år sen kvinnlig rösträtt.

Vid ett besök i en av mina uppväxtstäder upptäckte jag *Sundsvalls Kvinnokarta*.

Ville göra något liknande i Halmstad.

Tog kontakt med Ingegerd Sahlström för att höra om hon var intresserad av att tillsammans med mig arbeta fram en Kvinnokarta. Vi skapade en lista med intressanta kvinnor.

Vår ansökan om pengar från Kulturförvaltningen gick igenom. Plus DEA och Föreningen Gamla Halmstad.

Utställning i Halmstads Konsthall:

Kulturstödshandläggarna på Kulturförvaltningen tog kontakt med Enhet konst och berättade om vårt arbete.

Möte med två personer på Enhet konst. Dessa två tog efter ett tag kontakt med mig och beskrev sina tankar kring ett fortsatt arbete. Mycket intressant!

Fem unga kvinnliga konstnärer med någon form av anknytning till Halmstad valdes ut. Dessa fick välja varsin kvinna ur vår skrift och skapa ett verk i valfri teknik. Verken visades upp i Halmstad Konsthall.

Själva gestaltningen av utställningen gjordes som så att konstnärerna presenterade sina tolkningar och bredvid fanns de historiska kvinnorna med en kort historieskrivning. Informationen hämtades från kvinnokartan.

Under hela utställningsperioden såldes *Kvinnokartan* i Konsthallen och en historisk promenad arrangerades i staden där de olika kvinnorna lyftes.

Ingegerd och jag medverkade vid vernissagen och berättade om vårt arbete med kartan.

Rent ekonomiskt fick konstnärerna ett produktionsbidrag från Halmstads kommun och det innebar att de fick pengar för att ta fram konstverket och efter utställningen tillföll konstverket Halmstads kommuns samling.

Följande tolkningar gjordes:

Johanna Arvidsson tolkade Laura Petri;

Julia Bondesson tolkade Ingrid Wahlberg

- detta konstverk sitter idag på Planavdelningen på Halmstads Rådhus;

Linnea M.F Larsson tolkade Hilma Hofstedt;

Linda Morell tolkade Elsa Grave

- detta verk sitter idag i Elsa Grave rummet på Stadsbiblioteket i Halmstad;

Minna Svensson tolkade Mamsell Richardy

- detta verk är placerat i Rådhuset i förrummet utanför Kommun Styrelsens sessionssal.

Jag hade en promenad - uppträdde som Hilma Hofstedt

Ingegerd haft promenader i många år.

Bilder från utställningen och beskrivning av de fem kvinnornas verk.

Sort intresse från media – Hallandsposten och Radio Halland.

Slutord: Hilma Hofstedts ord som är giltiga än idag.

Männen har nu i årtusenden styrt världen och trots sitt stora förstånd dock styrt den i denna avgrund av mord, plundring, farsoter och hungersnöd, och därför vänder sig nu miljoners hopp idag till världens kvinnor.

KERSTIN ÅKARE

Kvinnliga musiker i Uddevalla

- Var är brudarna?
- Kerstin flyttar till Uddevalla
- Kartan

- Marie Selander (Marie Selander, *Herrarnas kalas : och de kvinnliga musikerna i Eskilstuna*, 2022)
- Boken - Musiklivet i Uddevalla (*Musiklivet i Uddevalla. Om musikytringar och musikutövare i staden från 1925 Och fram till idag*,2019)
- Grundskolans läroplan Lpo 2022
- Kända och okända musiker
- Vad består musiklivet i Uddevalla av?
- Behovet av att skriva kvinnlig musikhistoria
- Hur gör vi?
- Vad har vi hittat?
- Samarbete

GUNILLA NILSSON EDLER

Aktiviteter när en karta är klar.

Aktiviteter

Vi har gjort vandringar och berättat om kartan i flera sammanhang.

Genom att vi köpte tjänsten till den digitala kartan så uppfångades den lösningen inom ett projekt om nyskapande digitala lösningar.

Länsstyrelsen ordnade en konferens och vi fick presentera kartan.

Nästa steg – ett samarbete mellan vårt län och Västernorrlands län – i projektet designscen fångades den upp igen som ett intressant exempel på "gestaltad livsmiljö".

Därefter presentation i Jämten – årsbok för Jämtland-Härjedalen (*Form. Funktion och passion. Jämten 2024 s. 13*).

Ändå är det förvånande många som aldrig har hört talas om Östersunds kvinnokarta.

Nu senast jag träffade stadsarkitekten så visste hon inte om den.

Landshövdingen har fått den och jag har varit på residenset i flera sammanhang och berättat om DDD – dåtida driftiga damer.

Diskussionsfråga

Hur göra gemensam marknadsföring på nationellt plan?

(Jag fick Historiskan att skriva en liten notis för många år sedan.)

Hur använda de nationella medel som DEA så förtjänstfullt har sökt och erhållit?

MÖTEN MED UMEÅ KONSTLIV UNDER KONFERENSEN

DEA-föreningen bildades som en påverkansgrupp för att få fram ett kvinnomuseum i Stockholm under 19 när Stockholm skulle bli kulturhuvudstad. Det lyckads inte föreningen med men en lång lyckosam verksamhet inleddes med arbete för konst av kvinnor, kvinnors historia m.m. – och inte minst kvinnokartor.

Under konferensen gjordes självklart några nedslag i Umeå konstliv.

Vinjetten i konferensprogrammet (och i den här rapporten) är Umeås Metoo-skulptur, ett stort vilt kattdjur på Rådhusorget, som Anita visade för gruppen. Här följer hennes anförande.

ANITA DAHLBERG

Listen! Lyssna!

Metoo-skulptur på Rådhusorget i Umeå av Camilla Akraka

Metoo-upproret – metoo-uppropen startade i USA hösten 2017. Kvinnor inom olika yrken gick ut offentligt med sina berättelser om hur de utsatts. Utsatts för sexuella övergrepp och trakasserier. De ville genom uppropen slå sönder den tystnadskultur som rådde. Visa fram hur trakasserier och övergrepp framförallt i arbetslivet förminskades, skämtades bort och normaliserades.

Det dröjde inte mer än några veckor Innan upprop och manifestationer kom också här i Sverige. Redan 21 oktober 2017 hade flera städer en samordnad aktion med manifestationer. En massmedial superhändelse inträffade 19 november när kvinnor inom teater och film genomförde en manifestation på Södra Teatern i Stockholm. Drottningen och kronprinsessan satt i publiken och all massmedia var på tårna.

Allt fler olika yrken engagerade sig i metoo.

I april 2018 beslöt Umeå sätta upp ett metoo-konstverk på Rådhusorget. Umeå var verkligen tidigt ute!

(Sverige och dåvarande regeringen var ju också tidigt ute – internationellt sett – men först sommaren 2018, flera månader senare, kom deras metoo-uppdrag till myndigheter och organisationer. Sexuella trakasserier skulle upptäckas, åtgärdas och förhindras, som det sades. Särskilda utbildningsinsatser skulle sättas igång.)

I januari 2019 fanns konstverket på plats, alltså mindre än 1 år efter beslutet. Sannolikt världens första metoo-monument! Utfört av Camilla Akraka, en konstnär som är född i England med svensk mamma och nigeriansk pappa. Efter några år kom hon till Roslagen och

där växte hon upp med sina tre syskon – i Älmsta, "Älmsta" med tjockt l på rospiggsdialekt, kanske inte landets mest toleranta samhälle för små svarta barn.

I hennes konst finns alltid reaktioner mot förtryck.

Konstnären skrev själv om konstverket (ungefär): Kampanjen #metoo är född ur olika former av förtryck. Det centrala är allvaret, rösten och faktumet att göra sig hörd - och en kraftansträngning för att åstadkomma en förändring.

Vad är det för konstverk vi ser?

Ett kattdjur på 1 meter sitter på en 3,5 meter hög ställning vid vad som symboliserar en bur. Konstnären kallar det "kattdjur" och anser att djuret kan relateras till det förtryck av rasifierade kvinnor som pågår: "Kattdjuret kan vara en panter eller en leopard. Det handlar bara om pigmentering".

Här i Umeå kallar folk henne för puman. Puma, det är ju ett slanguttryck för en attraktiv, aktiv kvinna. Alltså hon sexualiserades omedelbart!

Visst, det kan såklart var en slags omvärdering. Som om vi försöker göra puma-metaforen till vår. Ge vår egen tolkning av en stark kraft? Kanske, jag vet inte. Jag vill nog använda konstnärens uttryck: Det är en panter, en leopard.

Och det kraftfulla djuret har tagit sig ut ur sin bur.

Hur har Camilla Akraka utfört konstverket?

Plast/polyestermaterial målat med billack i klarrött, käften förgylld, gjuten i Nordiskt guld, en bronslegering - pantern ger ifrån sig ett vrål och som en guldfloed ska det välla fram och dåna ut över världen, ställningen och buren i blankt rostfritt.

Fräcka material alltså. Inte alls den goda smaken eller finkonstens uttrycksmedel.

Istället påfallande och kitschigt - en banal smak.

Dessutom klassiska manliga attribut och maktsymboler. Blankt rostfritt stål, lysande guld, kanske som tunga arm- och halslänkar, vräkiga röda bilar...

Jag tycker det är helt genialt. Helt enligt temat. Metoo var inte alls ett uttryck för "den goda smaken" eller fint uppträdande. Alldeles tvärtom! "Fina flickor", "riktiga, bildade kvinnor" fick inte sättas i samband med övergrepp och metoo. Visst, visst – det förekom men det skulle vi bara tysta ned. Vi skulle lära oss, och träna, träna, träna på strategier för att försöka komma undan. Och om ändå något hände – och det gjorde det ju – då skulle vi hålla tyst. Men här! Här skriker, ja vrålar, kvinno-symbolen. Och hon kräver att vi alla ska lyssna. *Listen!* heter den med utropstecken. Lyssna! Ropar hon ut.

Låt oss titta det stadsrummet. Hon står på torget, det mest allmänna av alla offentliga rum. *Listen!* finns i det sydöstra hörnet av torget. Diagonalt över, i nordvästra hörnet står Sean Henrys *Standing Man*. Det är en skulptur som blir ompysslad. På vintern får han en halsduk om halsen osv. Och vilka är det som pysslar om honom? Ume-kvinnor? Ständigt detta vårt omvårdandes! Och han, han står tyst och oberörd.

De står som två poler:

Listen! den utåtagerande kvinno-symbolen som kräver att vi lyssnar till vad hon skriker ut.

Standing Man är den tyste mannen, som inte reagerar. Han som symboliserar osynliggörandet som härskarteknik, att inte låtsas om, att inte reagera.

Kommer han att kunna lyssna på henne? Kommer de att lyssna på oss?

Tack Camilla Akraka för ett tankeväckande och inspirerande konstverk.

- Bara ett år efter att konstverket var på plats blev det påkört (när fönstren i rådhuset tvättades). Det reparerades och ställningen blev lite kortare men kom åter efter mindre än ett år. -

Övriga konstmöten skedde genom två museibesök och en presentation av ett kulturkvarter.

Kvinnohistoriska Museet

Museet invigdes i november 2014 och ligger i kulturhuset Väven i centrala Umeå. Det är ett litet museum utan egna arkiv eller föremål som presenterar utställningar med inlånat material. Vi såg följande två utställningar:

*I rikets hemliga tjänst. Möt kvinnorna i svensk underrättelsetjänst
Skratt & blodigt allvar. Feministiska svenska tecknade serier.*

Bildmuseet

Bildmuseet, Umeås förnämliga konsthall, ligger sedan 2012 i en ny byggnad vid Umeälvens strand. Vi fick bl.a. en visning av mobila skulpturer av Elias Crespin, *Chronomorphosis* och av en utställning om skogen, *Åtta grader/Samtida konst om skogen*.

Kvarteret Riporna

Helt nära Bokcafé Pilgatan, där vi höll stora delar av vår konferens, ligger Kvarteret Riporna.

Ann guidade oss om några kulturbyggnader längs Kungsgatan.

Vid den stora stadsbranden 1888 spreds elden österut från centrum men stoppades bara ett kvarter innan den nådde dessa byggnader. I kvarteret Riporna finns därför några av de få hus som finns kvar från tiden före branden.

Flera kända kulturutövare är knutna till kvarteren.

Kompositören Wilhelm Pettersson-Berger bodde i kvarteren under delar av sin uppväxt fram till sin studentexamen 1885.

Författaren Frida Åslund (1879-1937) växte också hon upp här. Hon var utbildad folkskollärare och är en av de första författarna som beskriver Umeå i skönlitterär form. Framförallt är hon känd för sina självbiografiska skildringar av barnen Folke och Frida, deras uppväxt på Kungsgatan och deras upptåg under 1880-talet fram till stadsbranden (*Folke och Frida*.1925). Förebilden för Folke var Wilhelm Peterson-Bergers yngre bror. Frida Åslund brukar beskrivas som en föregångare till Astrid Lindgren.

- Författaren Astrid Våring, född Glas (1892-1978), som debuterade 1924 var den första som skildrade Umeå och Västerbotten litterärt. Också hon var uppväxt i Umeå men inte i de här kvarteren. Hon slog igenom med boken *Frosten* (1926). -

Författaren Lars Widding (1924-1994) var däremot född och uppväxt just här. Efter studenten 1943, när han började sin värnpliktstjänstgöring, flyttade han från orten.

Flera av hans böcker utspelar sig i Umeå och dessa kvarter kan möta i miljöerna. Så t.ex. i debutromanen *Inga stormar än* (1950) och i småstadskrönikan *Pigan och härligheten* (1978).

Innehållsförteckning

PROGRAM 14-16 juni 2024	1
Fredag 14 juni Lokal: Bokcafé Pilgatan.....	2
Lördag 15 juni Lokal: ABF Umeå.....	2
Söndag 16 juni Lokal: Bokcafé Pilgatan.....	3
DELTAGARLISTA.....	3
NÄTVERKET FÖR KVINNOKARTOR I SVERIGE, DEA-föreningen, juni 2024.....	4
Region Stockholm.....	4
Region Uppsala.....	4
Region Skåne.....	4
Region Halland.....	5
Västra Götalandsregionen.....	5
Region Gävleborg.....	5
Region Västernorrland.....	5
Region Jämtland Härjedalen.....	5
Region Västerbotten.....	6
Ytterligare ej längre aktiva i nätverket.....	6
Tretton PM.....	7
ANITA DAHLBERG.....	7
MARIANNE FORS.....	8
ANN SIGFRIDSSON.....	9
VIA DELVÉUS	
Att börja arbeta fram en kvinnokarta: Kvinna i Mittskåne – ett annat sätt att starta....	9
TONE TINGSGÅRD.....	10
GUNILLA NILSSON EDLER.....	10
ULRIKA HÅDÉN,.....	11
VIA DELVÉUS,.....	11
ANN SIGFRIDSSON.....	12
När en karta blivit klar.....	12
MYMMEL BLOMBERG.....	12
KERSTIN ÅKARE.....	13
GUNILLA NILSSON EDLER.....	14
MÖTEN MED UMEÅ KONSTLIV UNDER KONFERENSEN.....	15
ANITA DAHLBERG.....	15